

บทที่ 7

การค้าพาณิชย์สมัยอาณานิคม

เค้าโครงเรื่อง

1. การค้าในอาณานิคม
2. ระบบการผลิต
 - 2.1 ระบบการผลิตที่พ่อค้าเป็นนายทุน
 - 2.2 ระบบการผลิตแบบโรงงาน
3. ลัทธิพาณิชย์นิยม
4. พระราชบัญญัติการเดินเรือของอังกฤษ

สาระสำคัญ

1. การค้าในอาณานิคมมีทั้งการค้าภายในประเทศและการค้ากับต่างประเทศ การค้าสามเหลี่ยมเป็นเส้นทางการค้ารูปสามเหลี่ยมที่สำคัญของอาณานิคม หมู่เกาะเวสต์อินดีส ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป และแอฟริกา
2. ระบบการผลิตแบ่งออกเป็น 2 ระบบคือ ระบบการผลิตที่พ่อค้าเป็นนายทุน และระบบการผลิตแบบโรงงาน
3. ลัทธิพาณิชย์นิยม เป็นลัทธิเศรษฐกิจแห่งชาติที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อประเทศแม่อย่างมากและนำมาใช้กับอาณานิคมต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นยุคใหม่จนถึงประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 18
4. พระราชบัญญัติการเดินเรือของอังกฤษซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญที่อังกฤษใช้ในการสนับสนุนการค้าพาณิชย์ของอังกฤษกับอาณานิคมและประเทศต่าง ๆ ในยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากศึกษาจบบทที่ 7 แล้ว ผู้ศึกษาสามารถ

1. อธิบายและเข้าใจการค้าในอาณานิคมทั้งการค้าภายในประเทศและการค้ากับต่างประเทศ การค้าสามเหลี่ยม ซึ่งเป็นเส้นทางการค้าของอาณานิคมประเทศต่าง ๆ ในยุโรป หมู่เกาะ เวสต์อินดีสและแอฟริกาใต้
2. อธิบายและเข้าใจระบบการผลิตได้
3. อธิบายและเข้าใจลัทธิพาณิชยนิยม ข้อดีและข้อเสียของลัทธินี้ได้
4. อธิบายและเข้าใจพระราชบัญญัติการค้าเสรีของอังกฤษและผลสะท้อนทางเศรษฐกิจของพระราชบัญญัติการค้าเสรีที่มีต่ออาณานิคมได้

ความนำ

การค้าพาณิชย์ในสมัยอาณานิคมเป็นสิ่งที่อังกฤษให้ความสนใจอย่างมากตั้งแต่เริ่มแรก การมีอาณานิคม หมายถึง การได้ตลาดระบายสินค้าของประเทศแม่ ซึ่งจะทำให้กำไรมาสู่ประเทศแม่อย่างมาก นอกเหนือจากการเป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับการอุตสาหกรรมของประเทศแม่ด้วย

1. การค้าในอาณานิคม

ตั้งแต่เริ่มแรกอาณานิคมอเมริกามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาการค้าพาณิชย์เช่นเดียวกับการเกษตรกรรมและการอุตสาหกรรม ในเรื่องการค้าอเมริกาใช้ทฤษฎีพาณิชย์นิยม (Mercantilism) ส่งวัตถุดิบที่ผลิตได้จากการเกษตรกรรมไปยังประเทศแม่ ซึ่งจะขายสินค้าอุตสาหกรรมให้แก่อาณานิคม ส่วนใหญ่ในอาณานิคมนิวอิงแลนด์และภาคกลางจะเป็นชนชั้นพ่อค้า ส่วนอาณานิคมภาคใต้เป็นพวกทำไร่ขนาดใหญ่ สภากฎมณฑลของประเทศของภาคเหนือและภาคกลางเอื้ออำนวยในการพัฒนาการค้าพาณิชย์เนื่องจากมีท่าจอดเรือที่ดี แม่น้ำหลายสายที่มีประโยชน์ ประชาชนส่วนใหญ่จะตั้งถิ่นฐานบริเวณที่ใกล้แม่น้ำ นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสที่เดินทางไปเวอร์จิเนีย ใน ค.ศ. 1688 กล่าวว่า ไม่มีหมู่บ้านใดที่อยู่ห่างจากแม่น้ำเกิน 100 หรือ 150 ฟุต ประชาชนอาศัยเรือแคนูทั้งการเดินทางและการขนส่งสินค้า

ในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 17 ศูนย์กลางการค้าของอาณานิคมอเมริกาคือแม่น้ำเป็นเส้นทางสำคัญ ก่อน ค.ศ. 1700 ถนนมีเพียงจำนวนน้อย การเดินทางบกไม่สะดวกและอันตราย แม้แต่ในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ที่กิจการถนนเจริญก้าวหน้าแล้ว แต่ประชาชนยังเลือกที่จะเดินทางทางแม่น้ำมากกว่าทางบก เช่น เบนจามิน แฟรงคลิน ย้ายที่อยู่จากบอสตันไปยังฟิลาเดลเฟียโดยทางน้ำ เพราะค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือค่าขนส่งทางเรือถูกกว่าทางบก นอกจากนี้พ่อค้าฟิลาเดลเฟียนิยมสั่งเหล็กจากอังกฤษ เพราะว่าการขนส่งจากอังกฤษเป็นเพียงครั้งหนึ่งของการขนส่งทางบกจากเมืองแลงคาสเตอร์ ซึ่งอยู่ห่างจากฟิลาเดลเฟียเพียง 75 ไมล์ การขนส่งทางน้ำไม่ว่าจะเป็น การอาศัยแม่น้ำหรือชายฝั่งมหาสมุทร ค่าขนส่งจะถูกและรวดเร็วกว่าการขนส่งทางบก ด้วยเหตุนี้เมืองใหญ่และสำคัญ ๆ หลายแห่งมักจะตั้งอยู่บริเวณใกล้แม่น้ำ

ต่อมาเมื่ออาณานิคมเจริญก้าวหน้าขึ้น มีการอพยพไปตั้งถิ่นฐานทางตะวันตกซึ่งห่างไกลจากแม่น้ำ เมืองที่อยู่ในทวีปจึงจำเป็นต้องอาศัยทางบกในการเดินทางและขนส่ง ใน ค.ศ. 1760 มีการสร้างถนนจากบอสตันไปยังเมืองโปรวิเดนส์, นิวยอร์ก, ฟิลาเดลเฟีย, บัลติมอร์ และชาร์ลส์ตัน ถนนจากเพนซิลเวเนียไปยังพิตส์เบิร์ก เป็นถนนผ่านเขตป่าเขาหุบเขาเซนาโต และที่ทุรกันดาร ถนนนี้เป็นการเชื่อมเมืองต่าง ๆ ภายในทวีปกับเมืองต่าง ๆ ริมฝั่งแม่น้ำและเมืองชายฝั่งมหาสมุทร

การค้าที่สำคัญของอาณานิคมมี 2 ประเภท คือ การค้าภายในประเทศและการค้ากับต่างประเทศ

การค้าภายในประเทศ

การค้าภายในเกิดขึ้นระหว่างเมืองต่าง ๆ ภายในอาณานิคม ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามชนบทในทวีปจะนำผลิตผลส่วนเกินทางด้านเกษตรกรรมมาขายเพื่อซื้อสินค้าจำเป็นที่ตนผลิตไม่ได้ เช่น กระสุนปืน ยารักษาโรค และเกลือ เป็นต้น การค้าภายในของอาณานิคมมีลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกการค้าระหว่างเมืองกับชนบท พ่อค้าชาวเมืองมักจะให้เงินกู้แก่ชาวนาซึ่งอาจจะทำโดยตรงหรือผ่านคนกลาง โดยชาวนาจะเอาเงินมาซื้ออุปกรณ์ในการทำไร่หรือวัสดุที่จำเป็น และเมื่อสิ้นฤดูทำนา ชาวนาจะนำผลิตผลเกษตรกรรมมาขายในเมืองเพื่อใช้หนี้ รายได้ของชาวนาและราคาผลผลิตเกษตรกรรมขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าดินฟ้าอากาศไม่ดี หนี้ของชาวนาก็จะเพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น ผลที่สุดอาจจะต้องสูญเสียที่ดินและไร่ นา มีชาวนาหลายคนที่ต้องล้มละลายและอพยพจากถิ่นที่เดิมย้ายเข้าไปอยู่ลี้ภัยในทวีปมากขึ้น

ลักษณะสำคัญประการที่สองของการค้าภายในประเทศคือ การค้าบริเวณชายฝั่งมหาสมุทร ในระยะต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 พ่อค้าชาวดัชต์แห่งเมืองนิวอัมสเตอร์ดัมจะนำผลิตผลจากยุโรปมาขายหรือแลกเปลี่ยนกับสินค้าบริเวณชายฝั่งมหาสมุทร ได้แก่ ยาสูบ ขนสัตว์ ข้าว และปลา ซึ่งส่งไปขายยังประเทศฮอลแลนด์ ต่อมาเมื่อดัชต์สูญเสียอำนาจในอเมริกาเหนือ การค้าของดัชต์ก็ลดน้อยลง พ่อค้าชาวนิวอิงแลนด์จึงได้รวบรวมทุนของเมืองนิวยอร์กและฟิลาเดลเฟียทำการค้าแทนพวกดัชต์ต่อมา แต่ยังคงอาศัยเมืองท่าค้าขายเดิมของดัชต์เช่น บอสตัน นิวยอร์ก และฟิลาเดลเฟีย ซึ่งแต่ละเมืองต่างก็มีศูนย์กลางการค้าของตนเองแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างยุโรปกับอาณานิคม

การค้ากับต่างประเทศ

การค้ากับต่างประเทศลักษณะที่สำคัญก็คือ การที่อาณานิคมภาคใต้เป็นผู้ผลิตสินค้าพืชผลหลัก เช่น ข้าว ยาสูบ คราม และอุปกรณ์ทางเรือ ซึ่งเป็นที่ต้องการของพ่อค้าชาวอังกฤษมาก ในระยะต้นคริสต์ศตวรรษที่ 18 ก่อนเกิดสงครามกืออิสรภาพ สินค้าออกของอาณานิคมภาคใต้ส่งไปยังประเทศอังกฤษมากกว่าอาณานิคมภาคอื่น ๆ คือ ประมาณ 4 เท่าของสินค้าออกของนิวอิงแลนด์ นิวยอร์ก และเพนซิลเวเนีย อาณานิคมภาคใต้คือ แครโรไลนาเป็นผู้ส่งสินค้าออกมากที่สุด อาณานิคมภาคใต้ ได้แก่ เวอร์จิเนีย แมรีแลนด์ แครโรไลนา และจอร์เจีย ได้ทำการค้าโดยตรงกับอังกฤษ แต่มีสินค้าบางอย่างได้รับการยกเว้น เช่น ข้าวประมาณกึ่งหนึ่งได้รับอนุญาตให้ขายได้โดยตรงกับยุโรปภาคใต้ ต่อมาในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 เจ้าของไร่ภาคใต้เริ่มทำการค้ากับหมู่เกาะเวสต์-อินดีส และพ่อค้าภาคเหนือได้ลงมาซื้อสินค้าจากภาคใต้เพื่อส่งไปขายยังประเทศอังกฤษ แต่อย่างไรก็ตาม สินค้าออกของอาณานิคมภาคใต้ส่วนใหญ่จะส่งตรงไปยังประเทศอังกฤษ สินค้ายาสูบทำเงินได้มากประมาณ 1 ใน 4 ของสินค้าออกอเมริกันทั้งหมด ข้าวและครามทำเงินได้ประมาณ 1 ใน 8 ของสินค้าออกทั้งหมด การที่ภาคใต้ส่งสินค้าออกทำเงินได้มากเช่นนี้ทำให้ภาคใต้นิยมการค้าแบบพาณิชย์นิยม

การค้าสามเหลี่ยม (Triangular Trade หรือ Three-cornered Traffic)

การค้าสามเหลี่ยมเป็นส่วนหนึ่งของการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญในสมัยนี้มีเส้นทางการค้าเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือ 3 มุมระหว่างอาณานิคม หมู่เกาะเวสต์อินดีสกับยุโรป หรือแอฟริกา

อาณานิคมนิวอิงแลนด์ ภาคกลาง และภาคใต้ มีลักษณะเศรษฐกิจแตกต่างกันผลิตสินค้าคนละประเภท ดังนั้นจึงต้องมีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน แต่การค้าระหว่างอาณานิคมอเมริกาไม่ได้มีขอบเขตกว้างขวางเพราะการคมนาคมขนส่งบนภาคพื้นแผ่นดินไม่ดี อาณานิคมแต่ละภาคต่างตั้งกำแพงภาษีเพื่อพิทักษ์ผลิตผลที่ตนผลิตได้และมีความไม่สะดวกอื่น ๆ อีกหลายประการ

ลัทธิพาณิชย์นิยมเป็นลัทธิเศรษฐกิจชาตินิยม มุ่งหมายเพื่อสวัสดิภาพทางเศรษฐกิจของประเทศแม่เป็นสำคัญ อังกฤษมีอาณานิคมมากมายเปรียบเหมือนบริวารห้อมล้อมประเทศแม่ซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอาณาจักร พระราชบัญญัติการเดินเรือที่รัฐบาลอังกฤษใช้เพื่อให้ประเทศบรรลุถึงจุดมุ่งหมายตามลัทธิพาณิชย์นิยมได้จำกัด

สินค้าของอาณานิคมหลายประเภทที่อาณานิคมจะซื้อขายกับใครไม่ได้นอกจากอังกฤษ ประกอบกับประเทศอังกฤษเป็นประเทศอุตสาหกรรมผลิตสินค้าสำเร็จรูปได้นานาชนิด สินค้าเหล่านี้อาณานิคมผลิตไม่ได้แต่จำเป็นต้องหาซื้อมาใช้ ดังนั้นอาณานิคมซึ่งมีผลิตผลที่อังกฤษไม่ต้องการแต่ตนเองมีความจำเป็นต้องการสินค้าสำเร็จรูปจากอังกฤษ จึงจำเป็นต้องขวนขวายหาเงินกษาปณ์มาชำระค่าสินค้าสำเร็จรูป เงินกษาปณ์ที่ได้มาจากการค้ากับประเทศที่ต้องการสินค้าไม่จำกัดของตน จึงก่อให้เกิดการค้าสามเหลี่ยม

อาณานิคมนิวอิงแลนด์และภาคกลางต้องการสินค้าจำพวกผ้าขาว เครื่องเหล็ก และสินค้าสำเร็จรูปจากอังกฤษ แต่สินค้าที่อาณานิคมทั้งสองผลิตได้นั้นอังกฤษไม่ต้องการ ทำให้อาณานิคมนิวอิงแลนด์และภาคกลางต้องการหาตลาดระบายสินค้าไม่จำกัดของตน เพื่อหาเงินมาชำระค่าสินค้าที่ตนต้องการจากอังกฤษ เรือสินค้าจากอาณานิคมนิวอิงแลนด์ จะบรรทุกปลา ไม้กระดาน และเรือสินค้าจากอาณานิคมภาคกลางจะบรรทุกแป้งและ เนื้อสัตว์ไปขายยังตลาดในแถบหมู่เกาะเวสต์อินดีส ซึ่งขาดแคลนสินค้าประเภทอาหาร เพราะส่วนใหญ่จะผลิตน้ำตาลแต่เพียงอย่างเดียวเป็นสินค้าเศรษฐกิจ (One-crop economy) หมู่เกาะเวสต์อินดีสอาจจะส่งน้ำตาล กากน้ำตาล หรือเหรียญกษาปณ์มายังอาณานิคมอเมริกา ลักษณะเช่นนี้เป็นการค้าสามเหลี่ยมระหว่างอาณานิคมภาคพื้นทวีป หมู่เกาะเวสต์อินดีส และอังกฤษ

อาณานิคมนิวอิงแลนด์และอาณานิคมภาคกลางส่งข้าว เนื้อสัตว์ ไม้กระดาน ปลา ไปขายยังยุโรปภาคใต้ และยุโรปภาคใต้จะส่งเหล้าองุ่นและผลไม้ต่าง ๆ ไปขายยังอังกฤษ และอังกฤษจะส่งสินค้าสำเร็จรูปไปขายยังอาณานิคมอเมริกา นี่ก็เป็นการค้าสามเหลี่ยมอีกรูปแบบหนึ่ง

สินค้าขาเข้าของอาณานิคมนิวอิงแลนด์และอาณานิคมภาคกลางมาจากประเทศอังกฤษ มีจำนวนประมาณ 8 เท่าของสินค้าขาออกของอาณานิคม ซึ่งมีสินค้าจำพวก ข้าว เนื้อปลา ไม้ ส่งไปขายยังยุโรปภาคใต้และได้ซื้อสินค้าจำพวกไวน์ ผลไม้ และวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ จากยุโรปภาคใต้มาขายหรือแลกเปลี่ยนกับสินค้าอุตสาหกรรมของอังกฤษ

เส้นทางการค้ารูปสามเหลี่ยมอีกเส้นทางหนึ่งคือ การนำเอาสินค้าจากอาณานิคม นิวอิงแลนด์และอาณานิคมภาคกลางประเภทอาหาร ข้าว ปลา เนื้อสัตว์ ไม้กระดานและอื่น ๆ ไปขายยังหมู่เกาะเวสต์อินดีส ซึ่งอาณานิคมจะซื้อสินค้าจำพวกน้ำตาลอ้อย กากน้ำตาล เหรียญกษาปณ์ และวัสดุอื่น ๆ ซึ่งสินค้าเหล่านี้อาณานิคมจะซื้อสินค้าจะนำไป

ขายหรือแลกเปลี่ยนกับสินค้าอุตสาหกรรมสำเร็จรูปของอังกฤษ และจะนำกลับมาขายยัง อาณานิคมนิวอิงแลนด์

สินค้าอุตสาหกรรมจากอังกฤษจะจ่ายเป็นเงินเหรียญหรือเงินเชื่อ ลอนดอนจะทำการค้าโดยตรงกับอาณานิคมนิวอิงแลนด์บนแผ่นดินใหญ่และหมู่เกาะเวสต์อินดีส สินค้าขาออกจากหมู่เกาะเวสต์อินดีสไปยังประเทศอังกฤษจะเป็นจำนวนประมาณ 3 เท่าของ สินค้าขาเข้า

เส้นทางการค้าสามเหลี่ยมอีกเส้นทางหนึ่งคือ การค้าทาสแอฟริกา ซึ่งเริ่มมี ประมาณ ค.ศ. 1700 เนื่องจากความต้องการแรงงานราคาถูกสำหรับทำไร่ขนาดใหญ่ บนภาคพื้นทวีปและหมู่เกาะ และสำหรับการเป็นคนใช้ในบ้านของอาณานิคมนิวอิงแลนด์ ผลประโยชน์จากการค้าทาสจะเป็นของอังกฤษและพ่อค้าอาณานิคมผู้เป็นเจ้าของเรือ นอกจากค้าทาสกับแอฟริกาแล้วยังมีอุตสาหกรรมเหล้ารัม ซึ่งทำการค้าเป็นหลักสำคัญ เพื่อแลกซื้อทาสนิโกร จนถึงสมัยปฏิวัติเพื่อเอกราชทาสนิโกรเกือบทั้งหมดถูกนำมายัง หมู่เกาะเวสต์อินดีส และจากนั้นก็นำมาขายยังภาคพื้นทวีปอเมริกา ซึ่งแต่ละปีจะมีทาส ประมาณ 25,000-30,000 คน จากหมู่เกาะเวสต์อินดีสมายังอาณานิคมภาคพื้นทวีป อเมริกา

การค้าของอาณานิคมส่วนใหญ่เสียเปรียบต่ออังกฤษและแอฟริกา แต่ได้เปรียบต่อ ประเทศยุโรปภาคใต้ และเสมอตัวกับหมู่เกาะเวสต์อินดีส

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

ให้นักศึกษาวาดภาพของเส้นทางการค้าสามเหลี่ยมสมัยอาณานิคมประกอบคำอธิบายเรื่องการค้าสามเหลี่ยมซึ่งเป็นการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญ

2. ระบบการผลิต

ระบบการผลิตที่สำคัญในสมัยอาณานิคมมี 2 อย่างคือ

2.1 ระบบการผลิตที่พ่อค้าเป็นนายทุน (Putting-out System)

2.2 ระบบการผลิตแบบโรงงาน (Factory System)

2.1 ระบบการผลิตที่พ่อค้าเป็นนายทุน

การเติบโตทางการค้าทำให้ความต้องการ (demand) ของสินค้าทั่ว ๆ ไป สูงกว่าความสามารถในการผลิตสินค้าของสมาคมช่างฝีมือ (guild System) ดังนั้น จึงมีการคิดระบบการผลิตใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในเวลานั้น เรียกว่า “ระบบการผลิตที่พ่อค้าเป็นนายทุน” (Putting-out System) คือ พ่อค้าจะเป็นนายทุนจัดหาวัตถุดิบ และเครื่องมือไปให้ช่างฝีมือตามบ้านต่าง ๆ เป็นผู้ผลิตสินค้าให้ตามคำสั่ง โดยช่างฝีมือได้รับค่าจ้างแรงงานในฐานะลูกจ้างแทนที่จะเป็นนายจ้างเอง ซึ่งต่อมาวิธีการนี้ นำสังคมไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบนายทุน (capitalistic society) ซึ่งเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วในคริสต์ศตวรรษที่ 18

ระบบการผลิตแบบใหม่นี้เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพของสินค้า ช่างปั้นถ้วย ช่างทอ ช่างย้อมผ้า ต่างฝ่ายต่างก็ทำหน้าที่ของตนไป ไม่รู้จักกัน ไม่มีการประสานงานผลิตซึ่งกันและกัน เพราะองค์กรประสานงานคือ สมาคมช่างฝีมือได้ล้มเลิกไปแล้ว ถึงแม้ว่าช่างฝีมือประเภทต่าง ๆ เหล่านี้จะมีอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกลัวว่าจะไปขัดกับระเบียบหรือกฎของสมาคมช่างฝีมือ เช่น สมัยยุคกลาง แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับนายจ้างคนใหม่คือพวกพ่อค้านายทุนทั้งหลาย

การจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อนำไปใช้ในการผลิต พ่อค้าขายส่งวัตถุดิบ (jobbers) มักจะส่งตัวแทนของตนไปตระเวนตามชนบทต่าง ๆ แล้วกว้านซื้อวัตถุดิบนำกลับมาเก็บไว้ขายให้แก่ผู้ที่ต้องการในเวลาต่อมา พวกที่ซื้อวัตถุดิบจากพ่อค้าขายส่งคือ พ่อค้านายทุนนั่นเอง พ่อค้านายทุนเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นผู้ว่าจ้างแรงงานช่างฝีมือตามบ้านต่าง ๆ แล้วนำเอาสินค้าสำเร็จรูปไปขายอีกทอดหนึ่งให้แก่ผู้บริโภคบางครั้งก็ขายเสียเอง บางครั้งก็นำไปขายส่งให้พ่อค้าขายส่งสินค้าสำเร็จรูปอีกต่อหนึ่ง (wholesales)

2.2 ระบบการผลิตแบบโรงงาน

วิวัฒนาการผลิตในขั้นต่อไปคือ การผลิตแบบโรงงาน (Factory System) ทำให้ต้นทุนสินค้าต่ำกว่าการผลิตแบบพ่อค้าเป็นนายทุน ประหยัดเงินค่าขนส่ง ควบคุมคุณภาพของสินค้าได้อย่างทั่วถึง ถึงแม้ว่าการผลิตสินค้าในโรงงานจะต้องเสียค่าแรงให้แก่คนงานเป็นรายชั่วโมงแทนการจ่ายค่าแรงเป็นรายชิ้นสำหรับการผลิตที่ทำกันในบ้านของคนงาน แต่อย่างไรก็ตามผลประโยชน์ที่ได้รับจากการผลิตแบบโรงงานโดยทั่ว ๆ ไป

จะมีมากกว่า ดังนั้นในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 18 การผลิตประเภทต่าง ๆ กระทำกันในโรงงานทั้งสิ้น แต่การผลิตแบบครัวเรือนก็ยังคงมีอยู่อย่างประปราย

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

ให้นักศึกษาเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบการผลิตที่พ่อค้าเป็นนายทุนและระบบการผลิตแบบโรงงาน

3. ลัทธิพาณิชย์นิยม (Mercantilism)

คำว่า ลัทธิพาณิชย์นิยมเป็นชื่อเรียกลัทธิเศรษฐกิจในยุโรปสืบเนื่องจากสมัยฟิวทัล จุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจของลัทธินี้เน้นถึงผลประโยชน์ที่ชาติจะได้รับทั้งมวลแทนที่จะเน้นถึงประโยชน์ของบุคคลจะพึงได้รับ ดังนั้นจึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ลัทธิเศรษฐกิจชาตินิยม (Economic Nationalism) นักเศรษฐศาสตร์บางท่านเรียกสมัยสิ้นสุดระบบฟิวทัล มาจนถึงสมัยเริ่มปฏิวัติอุตสาหกรรมว่า “การปฏิวัติการค้า” ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นระยะเวลาที่ประเทศทั้งหลายในยุโรปต่างพากันสนใจในการแสวงหาดินแดนอาณานิคมโพ้นทะเล มีการปรับปรุงระบบการจัดการค้าเน้นการผลิต วิธีการผลิต และการค้าซึ่งเป็นที่มาของนโยบายเศรษฐกิจพาณิชย์นิยม อันเป็นนโยบายเศรษฐกิจที่รัฐบาลต่าง ๆ ของประเทศในยุโรปได้ยึดถือเสมือนเป็นนโยบายเศรษฐกิจของชาติเป็นเวลาหลายศตวรรษด้วยกัน

หลักการและนโยบายของลัทธิพาณิชย์นิยม

ลัทธิพาณิชย์นิยมเป็นนโยบายเศรษฐกิจของชาติที่มุ่งส่งเสริมให้ประเทศมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงคือ เสี่ยงตัวเองได้ในยามสงบและเข้มแข็งในยามสงคราม โดยไม่ต้องสั่งสินค้ามาจากต่างประเทศ เนื่องจากอิทธิพลแรงผลักดันของชนชั้นพ่อค้าลัทธิพาณิชย์นิยมเป็นสำคัญ

หลักการและนโยบายของลัทธิพาณิชย์นิยม

1. การจัดให้ประเทศมีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอ มีการออกกฎหมายหลายฉบับบังคับการเกษตรกรรมของประเทศ กฎหมายเหล่านี้ไม่ได้ออกมาเพื่อช่วยเหลือผู้ทำการเกษตร แต่ออกมาเพื่อเป็นหลักประกันว่า ประเทศจะไม่ขาดแคลนอาหารเช่น การห้ามส่งข้าวสาลีออกนอกประเทศ ถึงแม้ว่า ราคาตลาดนอกประเทศจะสูงกว่าตลาดภายใน

ประเทศ และเพื่อให้ยุติธรรมต่อผู้ผลิตข้าวสาลีภายในประเทศ รัฐบาลได้ออกกฎหมาย เก็บภาษีข้าวสาลีที่นำเข้าประเทศ ในประเทศอังกฤษนั้นสนับสนุนให้ราคาขนมอบต่ำอยู่เสมอ เพื่อคัดค้านข้อเสนอขอเพิ่มค่าจ้างแรงงานจากกรรมกร

2. ส่งเสริมให้มีการเพิ่มผลเมือง เนื่องจากรัฐบาลมีทัศนะว่า ประเทศที่มีผลเมืองมากจะมีความเข้มแข็งมากกว่าประเทศที่มีผลเมืองน้อย เพราะจะได้มีผลเมืองเป็นทหาร ข่างฝีมือ ชาวไร่ชาวนา และกรรมกรได้เพียงพอ รัฐบาลจึงมีนโยบายช่วยครอบครัวที่มีลูกมากคือ การเก็บภาษีรายได้ต่ำและให้สิทธิพิเศษแก่หัวหน้าครอบครัวใหญ่ ๆ โดยบรรจุให้ทำงานก่อนคนโสด

3. ส่งเสริมการค้า โดยเฉพาะสนับสนุนการค้าจากต่างประเทศ เพราะจะทำให้ประเทศมีรายได้มากขึ้นจากกำไรของสินค้า ค่าระวางสินค้า ค่าโดยสาร ค่าซ่อมแซมเรือ ค่าธรรมเนียมท่าเทียบเรือ ค่าธรรมเนียมโกดังสินค้า ค่าธรรมเนียมประกันภัย และธนาคาร เป็นต้น และยังส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเรือ กองเรือค้าพาณิชย์ในยามสงบเท่ากับกองเรือรบในยามสงคราม อังกฤษเริ่มดำเนินนโยบายการค้าขายของตนโดยบังคับให้ผู้ส่งสินค้าออกและสินค้าเข้าในราชอาณาจักรจะต้องบรรทุกสินค้าในเรือที่ชักธงชาติอังกฤษเท่านั้น นโยบายนี้เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1651 เป็นต้นไป

4. การควบคุมสินค้ารักษาดุลย์การค้าให้ได้เปรียบอยู่เสมอ โดยสนับสนุนให้มีการส่งสินค้าขายออกมากกว่าสินค้าเข้า ความแตกต่างในดุลย์การค้าคือ เงินขาดดุล เงิน และทองคำ จะได้ไหลเข้ามาในประเทศ ทองคำที่ได้รับนี้ประเทศจะได้นำไปใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจการค้า ค่าซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์สงคราม เงินเดือนของทหารอาชีพที่ประจำการอยู่ในยามสงบ

ในด้านการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ รัฐบาลได้ออกกฎบัตรให้แก่บริษัท ทำการค้าโพ้นทะเลทั้งหลายเช่น บริษัทลอนดอน บริษัทพลีมัธ บริษัทดัทช์อีสต์อินเดียของฮอลแลนด์ บริษัทอีสต์อินเดียของฝรั่งเศส บริษัทเหล่านี้ตั้งขึ้นโดยทุนของเอกชน ส่วนบริษัทของฝรั่งเศสนั้นรัฐบาลออกเงินทุนให้ก่อนครั้งหนึ่ง

นอกจากการควบคุมการค้าระหว่างประเทศโดยรัฐบาลแล้ว รัฐบาลยังควบคุมการผลิตสินค้าต่าง ๆ ภายในประเทศ เช่น อังกฤษกำหนดให้มีการผลิตผ้าจากขนสัตว์ที่หาได้ภายในประเทศ แต่ห้ามการปลูกใบยาสูบบนเกาะอังกฤษ เป็นต้น

5. การตั้งอาณานิคม ตามทฤษฎีของลัทธิพาณิชย์นิยมนั้น อาณานิคมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประเทศแม่เข้มแข็ง เพราะอาณานิคมเป็นแหล่งวัตถุดิบให้แก่อุตสาหกรรมของประเทศแม่ และเป็นตลาดสินค้าสำเร็จรูป ในกรณีนี้ประเทศแม่ไม่ได้ตั้งใจจะเอาเปรียบทางเศรษฐกิจต่ออาณานิคมอย่างจริงจัง แต่อย่างไรก็ดีชาวอาณานิคมรู้สึกไม่พอใจที่ประเทศแม่ร่ำรวยขึ้นเพราะการประกอบการอุตสาหกรรม ส่วนอาณานิคมต้องถูกบังคับให้ประกอบการเกษตรเท่านั้น

6. การส่งเสริมและปกป้องอุตสาหกรรมเพิ่งเริ่ม (infant industry) ในกรณีที่ประเทศแม่ ต้องการให้อาณานิคมผลิตสินค้าอย่างหนึ่งอย่างใด รัฐบาลประเทศนั้นมักจะใช้ระบบเงินอุดหนุนและเงินช่วยเหลือ เพื่อเป็นสินน้ำใจให้แก่การผลิตสินค้านั้น ๆ ในการช่วยเหลืออุตสาหกรรมเพิ่งเริ่มนั้น รัฐบาลของประเทศที่ถือนโยบายเศรษฐกิจพาณิชย์นิยมมักออกกฎหมายพิทักษ์อัตราศุลกากร (The Protective Tariff) หลายฉบับ เพื่อป้องกันและช่วยเหลืออุตสาหกรรมเพิ่งเริ่มในประเทศ

จุดอ่อนของลัทธิเศรษฐกิจพาณิชย์นิยม

ลัทธิเศรษฐกิจพาณิชย์นิยมใช้ต่อเนื่องกันเป็นเวลานานมากกว่า 300 ปี นโยบายนี้เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อชนชั้นพ่อค้าและนักอุตสาหกรรมของประเทศ ส่วนบุคคลธรรมดาไม่มีส่วนในการได้รับผลประโยชน์จากลัทธินี้ แต่ก็ไม่ได้ประท้วงรัฐบาลเพราะยังมองไม่เห็นนโยบายเศรษฐกิจที่ดีกว่านี้อันรัฐพึงจะยึดถือปฏิบัติ ต่อมาเมื่อประเทศมันคงและร่ำรวยขึ้น นายทุนบางคนเริ่มรู้สึกไม่พอใจและรำคาญที่รัฐบาลเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเศรษฐกิจมากเกินไป รัฐบาลได้กำไรจากการผูกขาดสินค้าประเภทต่าง ๆ บริษัททำการค้าต่าง-ประเทศที่ได้รับกฏบัตรพิเศษจากรัฐบาลหรือกษัตริย์ เพราะว่ามีบริษัทเหล่านี้มีกำไรประจำปีมากมาย ประกอบกับในเวลาี่ประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 18 แนวความคิดปรัชญาเศรษฐกิจเสรีนิยม (Laissez Faire) เริ่มมีบทบาทมากขึ้นและเข้ามาแทนที่ปรัชญาพาณิชย์นิยม ลัทธิเสรีนิยมให้การสนับสนุนเสรีภาพในการประกอบการใด ๆ เป็นสิทธิตามกฎหมายของบุคคล ผู้ยึดถือเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมมีความเชื่อว่า “การที่บุคคลทุก ๆ คนมุ่งหวังประโยชน์สำหรับตนเอง” (self interest) นั้นเป็นเครื่องนำทางอันดีไปสู่การผลิตประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีผลทำให้ชาติเข้มแข็งโดยทางอ้อม ซึ่งเป็นการดีกว่าที่จะให้

นักการเมืองและนักธุรกิจบางกลุ่มเป็นผู้ตัดสินว่ารัฐบาลควรจะทำนโยบายเศรษฐกิจในรูปแบบใด

ในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 18 บุคคลส่วนใหญ่ในสังคมเริ่มสนใจปรัชญาเสรีนิยม และเริ่มเห็นขอบกว้างของกฎระเบียบต่าง ๆ ของนโยบายลัทธิพาณิชย์นิยม ต่อมาในครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 18 มีผู้ประดิษฐ์เครื่องมือและเครื่องจักรในการผลิต อันมีผลให้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม ซึ่งก่อให้เกิดสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจอันเหมาะสมต่อปรัชญาเศรษฐกิจเสรีนิยม และเมื่อประชาชนทั่วไปยอมรับนับถือปรัชญาใหม่นี้ รูปแบบเศรษฐกิจของสังคมก็เปลี่ยนมาเป็นแบบทุนนิยม

ผลดีของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจพาณิชย์นิยม

1. ชาวอาณานิคมอเมริกาได้ประโยชน์จากการที่รัฐบาลอังกฤษจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ผลิตผลบางอย่างที่ประเทศอังกฤษทำการเพาะปลูกไม่ได้
2. ชาวอาณานิคมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันประเทศ เนื่องจากอังกฤษทำหน้าที่เป็นผู้ป้องกันสันติภาพและเอกราชของอาณานิคม
3. ชาวอาณานิคมสามารถซื้อสินค้าบางประเภทโดยตรงจากอังกฤษในราคาต่ำกว่าชาวอังกฤษในประเทศต้องจ่ายให้ผู้ขาย

ผลเสียของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจพาณิชย์นิยม

1. อังกฤษเป็นผู้ผูกขาดตัดตอนสินค้าจำกัดจากอาณานิคม ทำให้พ่อค้าชาวอังกฤษได้กำไรจากการส่งสินค้าออกชั้นที่สองแทนที่จะเป็นชาวอาณานิคม
2. อังกฤษเป็นประเทศอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงต้องซื้อวัตถุดิบเป็นจำนวนมากจากอาณานิคมโดยตั้งราคาไว้ต่ำ แต่ตั้งราคาของสินค้าสำเร็จรูปอุตสาหกรรมของตนไว้สูง
3. ดุลย์การค้าที่อังกฤษได้เปรียบอยู่เสมอ ๆ ทำให้เงินกษาปณ์ไหลออกจากอาณานิคมไปยังเกาะอังกฤษ ซึ่งมีผลทำให้สถานการณ์การเงินฝืดเคืองในอาณานิคม อันเป็นปัจจัยขัดขวางการผลิตและการค้าในอาณานิคมไม่ให้เจริญเท่าที่ควร

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับลัทธิพาณิชย์นิยมใช้กันในประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรป มีชื่อเรียกอะไรบ้างและมีความสำคัญอย่างไร

4. กฎหมายการเดินทางของอังกฤษ (Navigation Acts)

รัฐสภาของอังกฤษได้ออกกฎหมายการเดินทาง ค.ศ. 1651 มีวัตถุประสงค์ที่จะ คุ้มครองอำนาจทางพาณิชย์ของฮอลแลนด์ คือ ป้องกันไม่ให้เกิดการค้าพาณิชย์ของอังกฤษตก ไปอยู่ในกำมือของพวกดัตช์ กฎหมายประเภทเดียวกันนี้ได้เคยออกใช้บังคับมาตั้งแต่ สองศตวรรษแล้วแต่ไม่ได้ผลมากนัก อย่างไรก็ตาม กฎหมายการเดินทาง ค.ศ. 1651 ใช้ ได้ผลเพราะว่าอังกฤษได้เตรียมการไว้พร้อมและมีการแก้ไขปรับปรุงใหม่ถึง 340 ครั้ง และได้ถูกประกาศยกเลิกไปในที่สุดเมื่อ ค.ศ. 1849 การแก้ไขกฎหมายการเดินทางครั้ง สำคัญคือ การแก้ไขใน ค.ศ. 1660 และ ค.ศ. 1663 เพราะอังกฤษได้เอาเศรษฐกิจ ของอาณานิคมอเมริกันมารวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจทั้งหมดของอังกฤษ

สาระสำคัญของกฎหมายการเดินทาง ค.ศ. 1651 มีดังนี้

1. ห้ามนำสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมจากเอเชีย แอฟริกา และอเมริกา เข้ามาในอังกฤษ ยกเว้นแต่สินค้าเหล่านั้นได้นำเข้ามาโดยบรรทุกเรือสินค้าที่มีเจ้าของ เรือและลูกเรือส่วนมากเป็นชาวอังกฤษ

2. ห้ามนำผลผลิตเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมจากยุโรปเข้ามาในอังกฤษเว้น แต่สินค้าเหล่านั้นถูกนำเข้ามาโดยบรรทุกสินค้าของอังกฤษหรือบรรทุกเรือสินค้า ต่างชาติที่เป็นเจ้าของแหล่งผลิตของผลผลิตเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมนั้น ๆ

3. ห้ามนำสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเข้ามาในอังกฤษจากที่อื่นเว้นแต่ สินค้าเหล่านั้นได้นำเข้ามาโดยตรงจากแหล่งผลิต

สาระสำคัญของกฎหมายการเดินทาง ค.ศ. 1660 และ ค.ศ. 1663 มีดังนี้

1. สินค้าจากอาณานิคมอเมริกา เอเชีย และแอฟริกา ที่จะส่งเข้ามาในประเทศ อังกฤษจะต้องใช้เรืออังกฤษหรือเรืออาณานิคมของอังกฤษที่มีลูกเรือ 1 ใน 4 ส่วนเป็น ชาวอังกฤษหรือชาวอาณานิคม เรือสินค้าของชาติอื่น ๆ จะมาจอดยังท่าเรือในอาณานิคม ต่าง ๆ ของอังกฤษไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรือของฮอลแลนด์ซึ่งทำหน้าที่ขนส่งสินค้า ในระยะไกล

2. สินค้าขาเข้าที่อาณานิคมส่งเข้ามายกเว้น เกลือและเหล้าไวน์ จากยุโรปภาคใต้ จะต้องส่งเข้ามาโดยตรงจากอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อให้อาณานิคมเป็นตลาดสินค้าถาวรของผู้ ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมอังกฤษดังนั้นจะเห็นได้ว่าอังกฤษผูกขาดตลาดระบาย สินค้าสำเร็จรูปแต่ผู้เดียว ผู้เสียประโยชน์คือชาวอาณานิคมผู้ต้องซื้อสินค้าด้วยราคาแพง

ผู้ได้รับผลประโยชน์คือ พ่อค้าเจ้าของโกดังสินค้า นายธนาคารเจ้าของเรือในมหานคร ลอนดอนซึ่งเป็นเมืองท่าแห่งใหม่ของโลก

3. อังกฤษกำหนดรายชื่อผลิตผลของอาณานิคมไว้หลายชนิด เช่น ไบยาสุบ คราม และน้ำตาลซึ่งเป็นผลิตผลที่อาณานิคมจะส่งไปขายที่ไหนไม่ได้นอกจากอังกฤษ ผลิตผลเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผลิตผลที่อังกฤษไม่สามารถผลิตได้เองในประเทศ การที่ อังกฤษกำหนดเช่นนี้เพื่อให้เศรษฐกิจของชาติอังกฤษเพียงพอสำหรับเลี้ยงตนเองโดย ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยประเทศอื่น นอกจากนี้อังกฤษยังต้องการให้ประเทศมียอดสินค้าขาออก มากกว่ายอดสินค้าขาเข้าเพื่อให้ได้เปรียบดุลย์การค้า หากปริมาณสินค้าที่อาณานิคมส่ง ไปขายยังอังกฤษมีมากพอเกินความต้องการสำหรับบริโภคในประเทศอังกฤษ อังกฤษก็ จะส่งสินค้าเหล่านี้ (re-export) ไปขายต่อยังประเทศอื่น ๆ ที่ต้องการ ซึ่งทำให้พ่อค้า อังกฤษแทนที่จะเป็นพ่อค้าชาวอาณานิคมและผู้ผลิตในอาณานิคมจะเป็นผู้ได้กำไรจาก การขนส่งสินค้าออกขั้นที่สอง

อย่างไรก็ตามชาวอาณานิคมได้รับอนุญาตให้ส่งสินค้าไม่จำกัดเช่น ปลาและแป้ง ซึ่งอังกฤษไม่ต้องการเพราะผลิตได้เองไปขายยังที่อื่น ๆ ได้เพื่อช่วยให้ชาวอาณานิคม มีรายได้สำหรับซื้อสินค้า อุตสาหกรรมของอังกฤษอีกต่อหนึ่ง

สรุปว่าอาณานิคมต้องเป็นฝ่ายเสียผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของ ตนเพื่อสวัสดิการทางเศรษฐกิจของประเทศแม่ แต่อย่างไรก็ตามอังกฤษก็ใจกว้างพอที่จะ ให้สิทธิและเสรีภาพแก่เจ้าของเรือสินค้าของอาณานิคมที่จะทำการแข่งขันในการเสนอ บริการบรรทุกสินค้ากับเจ้าของเรือชาวอังกฤษในน่านน้ำทุก ๆ แห่ง ในราชอาณาจักร อังกฤษ

ผลสะท้อนทางเศรษฐกิจของกฎหมายการเดินเรือและลัทธิพาณิชย์นิยม

กฎหมายการเดินเรือและลัทธิพาณิชย์นิยมมีผลสะท้อนทางเศรษฐกิจต่ออาณานิคมต่าง ๆ ไม่เท่ากันเนื่องจากการประกอบอาชีพและผลิตผลที่แตกต่างกันของแต่ละ ภาคในอาณานิคมอเมริกา

อาณานิคมนิวอิงแลนด์

ปัจจัยทางภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยให้อาณานิคมภาคเหนือหรืออาณานิคม นิวอิงแลนด์ทำการเกษตรเพื่อเป็นสินค้าขาออกได้ อาณานิคมนิวอิงแลนด์จึงหันไป

ประกอบอาชีพจับปลา ทำเหล้ารัม ไม้กระดานผลิตวัสดุปัจจัยสงครามทางเรือและการเดินเรือพาณิชย์

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรถูกชดเชยด้วยการได้เปรียบทางภูมิประเทศด้านอื่นคือ อาณานิคมนิวอิงแลนด์มีฝั่งทะเลยาวเหยียด มีอ่าวเว้าแห่งเหมาะแก่การเป็นท่าจอดเรือ ธรรมชาติที่ดีมีประโยชน์ต่อการค้าทางทะเล นอกจากนี้ปัจจัยวัตถุดิบในการต่อเรือ เช่น ไม้ น้ำมันดิบ และน้ำมันสนมีอยู่มากมาย ดังนั้นชาวอาณานิคมนิวอิงแลนด์จึงหันไปทำอุตสาหกรรมต่อเรือ ต้นทุนในการต่อเรือของอาณานิคมถูกกว่าต้นทุนในอังกฤษสำหรับเรือเดินทะเลประเภทเดียวกันถึงร้อยละ 10 รูปร่างของเรือที่ต่อในอาณานิคมก็สวยงามกว่าและคงทนถาวรกว่าเรือเดินทะเลที่ต่อในยุโรป มีอายุการใช้งานตั้งแต่ 5-60 ปี ในขณะที่เรือเดินทะเลที่ต่อในยุโรปมีอายุการใช้งานประมาณ 5-30 ปี ทั้งนี้เพราะวัสดุที่ใช้ในการต่อเรือของอาณานิคมดีกว่า ทำให้คุณภาพของเรือเดินทะเลที่ต่อในอาณานิคมดีกว่าและปลอดภัยกว่าเรือที่ต่อจากที่อื่น ๆ ทำให้ความต้องการสั่งซื้อและสั่งต่อเรืออเมริกันจึงมีมาก ทำให้อุตสาหกรรมการต่อเรือในภาคเหนือเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว ในคริสต์ศตวรรษที่ 18 กองเรือพาณิชย์ของอังกฤษประกอบด้วยเรือเดินทะเลที่ต่อในอาณานิคมถึงร้อยละ 30

สรุปได้ว่าอาณานิคมนิวอิงแลนด์มีปริมาณการค้ากับอังกฤษน้อยเพราะสินค้าเกษตรที่ภาคเหนือต้องการก็สามารถหาซื้อได้จากอาณานิคมภาคกลางโดยไม่ต้องสั่งซื้อจากอังกฤษ มีสินค้าอุตสาหกรรมจำนวนน้อยมากที่ซื้อจากอังกฤษ เพราะภาคเหนือเป็นแหล่งอุตสาหกรรมอยู่แล้ว นอกจากนี้ภาคเหนือยังทำการค้าแข่งขันกับอังกฤษประเทศแม่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการต่อเรือของชาวอาณานิคมภาคเหนือที่แล่นอยู่ทั่วโลกทำการค้าแข่งกับชาติต่าง ๆ ในยุโรปรวมทั้งประเทศแม่ด้วย

อาณานิคมภาคกลาง

นโยบายเศรษฐกิจพาณิชย์นิยมของอังกฤษไม่กระทบกระเทือนผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของอาณานิคมภาคกลางแต่อย่างใด เพราะสินค้าที่ผลิตได้ในอาณานิคมภาคกลางไม่ได้เป็นสินค้าจำกัดเช่น สินค้าของอาณานิคมภาคใต้ ดังนั้นอาณานิคมภาคกลางจึงมีอิสระในการดำเนินบทบาททางการค้าของตนอย่างเต็มที่

นิวยอร์ก นิวเจอร์ซีย์ และเพนซิลเวเนีย เป็นศูนย์กลางโรงงานทำแป้งสาลีและ แป้งข้าวโพดซึ่งเป็นสินค้าที่อังกฤษไม่ต้องการ เพราะอังกฤษเป็นประเทศที่เลี้ยงตนเองได้ใน

ทางการกรีกกรรม นอกจากสินค้าจำพวกแป้งแล้ว อาณานิคมภาคกลางยังผลิตเนื้อเค็ม และหมูเค็มจำนวนมากส่งไปขายยังยุโรปภาคใต้และหมู่เกาะในทะเลแคริบเบียน สินค้าส่งออกของอาณานิคมภาคกลางได้แก่ ป่าน โปแตส เฟอร์ และไม้กระดานเรือ

การค้าที่อาณานิคมภาคกลางมีต่ออังกฤษนั้นมีปริมาณน้อยกว่าภาคใต้และมากกว่าอาณานิคมนิวอิงแลนด์ที่มีต่ออังกฤษ ใน ค.ศ. 1700 ปริมาณสินค้าที่อาณานิคมภาคกลางมีต่ออังกฤษคิดเป็นจำนวนร้อยละ 12 ของปริมาณสินค้าในอาณานิคมอเมริกา

อาณานิคมภาคใต้

อาณานิคมภาคใต้โดยเฉพาะอาณานิคมจอร์เจีย แครโรไลนา เวอร์จิเนีย ซึ่งเป็นอาณานิคมที่ปลูกใบยาสูบและครามได้รับความนิยมมากเพราะอาณานิคมทั้งสามต้องขายผลิตผลของตนให้แก่อังกฤษเท่านั้น ใบยาสูบเป็นสินค้าหลักของอาณานิคมภาคใต้ หลังจากที่จอห์น รอล์ฟ (John Rolfe) ได้นำเอาพันธุ์ใบยาสูบมาทดลองปลูกที่อาณานิคมภาคใต้ ซึ่งได้ผลดีเป็นที่นิยมของชาวยุโรป ในระหว่าง ค.ศ. 1773-1775 อาณานิคมเวอร์จิเนียและแมรีแลนด์ส่งใบยาสูบไปขายยังประเทศอังกฤษประมาณ 99 ล้านปอนด์ ใบยาสูบนี้มีจำนวนมากเกินกว่าความต้องการของประชาชนอังกฤษ ดังนั้นอังกฤษจึงส่งใบยาสูบที่เหลือประมาณ 83 ล้านปอนด์ เป็นสินค้าออกขั้นที่สอง (re-export) ไปขายในยุโรปทำให้พ่อค้าชาวอังกฤษได้กำไรอย่างมากมายในการเป็นผู้ผูกขาดตัดตอนในการซื้อใบยาสูบจากอาณานิคมภาคใต้ โดยมากพ่อค้าใหญ่ในอังกฤษจึงส่งตัวแทนซึ่งส่วนมากเป็นชาวสก๊อตไปประจำอยู่ในอาณานิคมภาคใต้เพื่อรับซื้อใบยาสูบ

สินค้าส่วนใหญ่ที่อาณานิคมภาคใต้ผลิตได้เช่น คราม ข้าวเจ้า น้ำมันสน เสากระโดงเรือ และน้ำมันดิบ ล้วนแต่เป็นสินค้าประเทศอังกฤษต้องการเกือบทั้งสิ้น อังกฤษจึงประกาศให้สินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าจำกัดที่อาณานิคมต้องขายให้แก่อังกฤษแต่เพียงผู้เดียว ทำให้อังกฤษมีฐานะเป็นผู้ผูกขาดตัดตอนในการซื้อสินค้าของอาณานิคมภาคใต้ที่ไม่ถูกจำกัดคือ หนังกวาง ซึ่งอาณานิคมภาคใต้สามารถที่จะส่งสินค้านี้ไปขายที่ไหนก็ได้ที่หาราคาดี

เนื่องจากอาณานิคมภาคใต้มีประชากรกระจัดกระจายกันอยู่ ตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นหย่อม ๆ เพราะการถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินประกอบด้วยไร่ขนาดใหญ่โดยบุคคลไม่กี่คน ดังนั้นอาณานิคมภาคใต้จึงมีการเกิดเมืองจำนวนน้อยและมีสถานร้านค้าจำนวนน้อยเช่นกัน ซึ่งไม่เพียงพอแก่การบริการการค้าต่างประเทศ เมื่อเป็นเช่นนี้เรือบรรทุก

สินค้าของอังกฤษจึงต้องแล่นเข้าไปตามแม่น้ำสายใหญ่ ๆ ในผืนแผ่นดินใหญ่ เช่น แม่น้ำ โจนส์ แม่น้ำโปโตแมค เพื่อขนถ่ายสินค้าที่บรรทุกมาจากอังกฤษและรับใบยาสูบลงระวาง แทนเมืองท่าในอาณานิคมภาคใต้ที่รุ่งเรืองจากการค้าขายกับอังกฤษคือ เมืองชาร์ลสตัน (Charleston)

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

ให้ศึกษาผลของพระราชบัญญัติการเดินเรือของอังกฤษที่มีต่ออังกฤษและอาณานิคม

สรุป

การค้าพาณิชย์สมัยอาณานิคมมีทั้งการค้าภายในประเทศ การค้ากับต่างประเทศ และการค้าสามเหลี่ยม มีส่วนเกี่ยวข้องกับลัทธิพาณิชย์นิยม ระบบการผลิต และพระราชบัญญัติการเดินเรือที่มีผลต่อเศรษฐกิจอเมริกาในสมัยเริ่มแรก

การประเมินผลท้ายบทที่ 7

1. จงอธิบายความหมายและความสำคัญของคำต่อไปนี้มาให้เข้าใจ
 - 1.1 Triangular Trade หรือ Three-cornered Traffic
 - 1.2 Mercantilism
 - 1.3 infant industry
 - 1.4 Putting-out System
 - 1.5 Navigation Acts
 - 1.6 Factory System
2. จงวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาลทั้งลัทธิพาณิชย์นิยมและพระราชบัญญัติการเดินเรือที่มีผลสำคัญต่อการค้าพาณิชย์สมัยอาณานิคม
3. จงอธิบายการค้าในสมัยอาณานิคมทั้งการค้าภายในประเทศและการค้าต่างประเทศตลอดจนระบบการผลิตมาให้เข้าใจ